

Commissie Samenleving

Datum: 20 januari 2021

Betreft: Inspraakreactie bij evaluatie Barneveldse zonneladder

t: 06 – 41 69 21 62

e: secretariaat@ltogeldersevallei.nl

w: www.ltogeldersevallei.nl

Postadres:

Secretariaat LTO Gelderse Vallei
Prinsenweg 28
3862 PW Nijkerk

Geachte Commissie,

LTO Noord Gelderse Vallei is, samen met u en omliggende gemeenten, op een positieve wijze actief in de Foodvalley. Vanuit die optiek zien we heel tegengesteld beleid ontwikkelen.

Het college beschrijft het **BIJNA** juist. Ze schrijft dat 'Zon op Land' vraagt om zorgvuldige afweging ten aanzien van gebruik van ruimte. Het gaat volgens ons meer om het gebrek aan ruimte dan het **gebruik** van ruimte.

Onlangs lag in het Foodvalley bestuur een WUR onderzoek voor wat klip en klaar schetst dat er in onze regio te weinig ruimte beschikbaar is om alle doelen te dienen. Als landbouw willen we onze verantwoordelijkheid pakken en werken aan een duurzamere en meer extensieve landbouw. Maar dat vraagt eigenlijk meer ruimte en kan **niet** in combinatie met het inleveren van ruimte. Er zullen consistente keuzes gemaakt moeten worden.

Het incidenteel laten begrazen door schapen of het winnen van zaad uit bloemranden zijn goedbedoeld maar werken uit als greenwashing. Er is innovatie maar stapvoets. Combinatie van landbouw en opwek uit zon is voorlopig toekomstmuziek voor fase RES 2.0 of verder.

Bij de huidige stand van de techniek kan grootschalige opwek uit 'Zon op Land' niet gecombineerd worden met volwaardige agrarische productie. De evaluatie wekt de indruk dat opwek uit Zon het doel is in plaats van het middel. Het doel is en blijft verduurzaming van de opwek en daar is Zon niet het meest efficiënte en inzetbare middel in. Dat element moet in de keuze meewegen.

De inleiding van de evaluatie schetst een versimpeling die niet getuigt van zorgvuldige afweging. Er wordt op mesoniveau even geconcludeerd dat de zonnestroom in Barneveld de behoefte van 7.500 huishoudens gaat invullen. Gerelateerd aan jaarcijfers lijkt dat juist. Maar het verhuult dat opwek uit Zon vooral in de zomer en rond de middag levert, terwijl die 7.500 huishoudens vooral in de winter en in de avonduren gebruiken. De evaluatie zet u als commissie en daarmee de raad dus op het verkeerde been.

Verder missen we in de evaluatie het gegeven dat er in de maatschappelijke discussie steeds meer inzicht is dat grootschalige opwek uit Zon onevenredig hoge maatschappelijke kosten oplevert en niet ten koste mag gaan van de duurzame voedselproductie. Dit geluid komt van onverdachte zijde zoals het College van Rijksadviseurs, maar ook van het Planbureau voor de Leefomgeving en het Nationaal Programma RES. Zij roepen de RES Regio's op om opwek uit zon maximaal 1 op 4 in te zetten ten opzichte van andere opwek. Dit is een heel relevant gegeven wat in deze evaluatie volledig ontbreekt.

Bij de conclusie over participatie ontbreekt het inzicht dat participatiegraad en de schaalgrootte van initiatieven, omgekeerd evenredig zijn. Grote velden trekken alleen kapitaalkrachtige buitenlandse investeerders en ontstijgen de schaal waarin in- en omwonenden kunnen deelnemen.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Een geloofwaardig volgen van de zonneladder vraagt om strakke regie vanuit de gemeente. De markt volgt de kaders en mogelijkheden die een gemeente geeft en zoekt daarbij altijd naar de meest optimale businesscase. Als water wat naar het laagste punt vloeit. U kunt die stroom beïnvloeden met duidelijk beleid en heldere keuzes.

We vragen de gemeente om – bij de huidige stand der techniek – Zon op landbouwgrond helemaal uit te sluiten. U zult zien dat ontwikkelaars dan met andere, betere, initiatieven komen. Goede voorbeelden uit Friesland en Gemeente West Betuwe bewijzen dat een overheid die duidelijke keuzes maakt, beloond wordt met voorstellen die **wél** aansluiten bij de ambitie.

Die strakke regie zou al voort moeten vloeien uit uw eigen ambitie bij het vaststellen van de zonneladder destijds. Maar in ieder geval vraagt het gebrek aan landbouwgrond in de Foodvalley u al om dit besluit.

Met vriendelijke groet,

Gina van Elten
LTO Noord afdeling Gelderse Vallei